

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 16-2553

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 16-2010

ฝรั่ง

GUAVA

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ICS 67.080.10

ISBN

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 16-2553

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 16-2010

ฝรั่ง

GUAVA

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 โทรสาร 0 2561 3357

www.acfs.go.th

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 127 ตอนพิเศษ 147 ง

วันที่ 21 ธันวาคม พุทธศักราช 2553

คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ฝรั่ง

1. นายสมชาย วัฒนโยธิน กรมวิชาการเกษตร	ประธานกรรมการ
2. นายกิสณะ ตันเจริญ กรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
3. นายกรกฎ ชยุตวรรัตน์ กรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
4. นางสาวนลินทิพย์ เพณี สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
5. นายทวีศักดิ์ แสงอุดม สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
6. นางสาวเบญจมาศ รัตนชินกร สำนักวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร กรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์อุณารุจ บุญประกอบ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	กรรมการ
8. นายเทอดพงษ์ คณารักษ์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
9. นางอารยา เผ่าเหลืองทอง สมาคมผู้ค้าปลีกไทย	กรรมการ
10. นายไพบูลย์ วงศ์โชติสถิต สมาคมผู้ค้าและส่งออกผลไม้ไทย	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์วิจิตร วังไฉน สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ฉลองชัย แบบประเสริฐ	กรรมการ
13. นายประยูร วิสุทธิไพศาล	กรรมการ
14. นายสมศักดิ์ บุญยีน	กรรมการ
15. นางชุตีวรรณ จัดตุพรพงษ์ สำนักมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

ผลฝรั่งเป็นสินค้าเกษตรที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออก การกำหนดมาตรฐานผลฝรั่งจึงมีความสำคัญที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัย สร้างความเชื่อถือให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงเห็นควรจัดทำมาตรฐานฝรั่งขึ้น

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ กำหนดขึ้นโดยใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

CODEX STAN 215-1999. Codex Standard for Guavas. Joint FAO/WHO Food Standard Programme, FAO, Rome.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ฝรั่ง
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ฝรั่ง เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ฝรั่ง มาตรฐานเลขที่ มกษ. ๑๖-๒๕๕๓ ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

ฝรั่ง

1 ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ใช้กับฝรั่ง (guava) พันธุ์ที่ผลิตเป็นการค้า มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Psidium guajava* L. วงศ์ Myrtaceae สำหรับบริโภคสด

2 คุณภาพ

2.1 คุณภาพขั้นต่ำ

2.1.1 ผลฝรั่งทุกชั้นคุณภาพต้องมีคุณภาพดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะมีข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละชั้นคุณภาพ และเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้ตามที่ระบุไว้

- (1) เป็นฝรั่งทั้งผล
- (2) มีเนื้อแน่น
- (3) ไม่เน่าเสียหรือเสื่อมคุณภาพ และไม่มีรอยช้ำที่ทำให้ไม่เหมาะกับการบริโภค
- (4) สะอาด และปราศจากสิ่งแปลกปลอมที่มองเห็นได้
- (5) ไม่มีศัตรูพืชที่มีผลกระทบต่อลักษณะทั่วไปของผลฝรั่ง
- (6) ไม่มีความเสียหายของผลฝรั่งเนื่องจากศัตรูพืช
- (7) ไม่มีความผิดปกติของความชื้นจากภายนอก โดยไม่รวมถึงหยดน้ำที่เกิดหลังจากการนำผลผลิตผลออกจากห้องเย็น
- (8) ไม่มีกลิ่นแปลกปลอม และ/หรือรสชาติที่ผิดปกติ

2.1.2 ผลฝรั่งต้องแก่ได้ที่^{1/} และได้รับการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุและการขนส่งอย่างระมัดระวัง เพื่อให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงปลายทาง

^{1/} แก่ได้ที่ หมายถึง อายุการเก็บเกี่ยวของผลฝรั่งที่เหมาะสมตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึงพันธุ์ และแหล่งปลูก เช่น ตลาดต่างประเทศ ผลฝรั่งควรมีความแก่ระหว่าง 70% ถึง 80% และตลาดในประเทศ ผลฝรั่งควรมีความแก่ระหว่าง 80% ถึง 90%

2.2 การแบ่งชั้นคุณภาพ

ผลฝรั่งตามมาตรฐานนี้ มี 3 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ชั้นพิเศษ (extra class)

ผลฝรั่งในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดีที่สุด มีลักษณะตรงตามพันธุ์ มีช้ำผล ผลไม่มีตำหนิ ยกเว้นตำหนิเล็กน้อยที่ไม่ชัดเจน ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อลักษณะทั่วไปของผลฝรั่ง คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ

2.2.2 ชั้นหนึ่ง (class I)

ผลฝรั่งในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดี มีลักษณะตรงตามพันธุ์ มีช้ำผล ผลมีตำหนิได้เล็กน้อย ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อลักษณะทั่วไปของผลฝรั่ง คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ ดังต่อไปนี้

- (1) ตำหนิเล็กน้อยด้านรูปทรง และสี
- (2) ตำหนิเล็กน้อยที่ผิว ซึ่งเกิดจากการเสียดสี หรือรอยไหม้จากแสงแดด (แดดเผา) และรอยต่าง โดยขนาดของตำหนิโดยรวมต้องไม่เกิน 5% ของพื้นที่ผิวผลฝรั่งทั้งหมด

ตำหนิต้องไม่มีผลกระทบต่อเนื้อฝรั่ง ไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตาม

2.2.3 ชั้นสอง (class II)

ผลฝรั่งในชั้นนี้รวมผลฝรั่งที่มีคุณภาพไม่เข้าชั้นคุณภาพที่สูงกว่า แต่มีคุณภาพชั้นต่ำตามที่กำหนดในข้อ

2.1 ผลฝรั่งในชั้นนี้มีตำหนิ ดังต่อไปนี้

- (1) ตำหนิด้านรูปทรง และสี
- (2) ตำหนิที่ผิว ซึ่งเกิดจากการเสียดสี หรือรอยไหม้จากแสงแดด (แดดเผา) และรอยต่าง โดยขนาดของตำหนิโดยรวมต้องไม่เกิน 10% ของพื้นที่ผิวผลฝรั่งทั้งหมด

โดยตำหนิไม่มีผลต่อลักษณะทั่วไปของผลฝรั่ง คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ รวมถึงต้องไม่มีผลกระทบต่อเนื้อฝรั่ง ไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตาม

3 ขนาด

ขนาดของผลฝรั่งพิจารณาจากน้ำหนักผล ดังนี้

ตารางที่ 1 ขนาดของผลฝรั่ง^{2/}

(ข้อ 3)

รหัสขนาด	น้ำหนักต่อผล (g)
1	> 450
2	> 350 - 450
3	> 250 - 350
4	> 200 - 250
5	> 150 - 200
6	100 - 150

หมายเหตุ

การแบ่งชั้นคุณภาพและขนาดในมาตรฐานนี้ ใช้ในการพิจารณาในทางการค้าโดยนำข้อกำหนดการแบ่งชั้นคุณภาพไปใช้ร่วมกับข้อกำหนดเรื่องขนาด เพื่อกำหนดเป็นชั้นทางการค้า ซึ่งคู่ค้าอาจมีการเรียกชื่อทางการค้าที่แตกต่างกัน ขึ้นกับความต้องการของคู่ค้าหรือตามข้อกำหนดที่มีเนื่องมาจากฤดูกาล

4 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องคุณภาพและขนาดที่ยอมให้มีได้ในแต่ละภาชนะบรรจุ สำหรับผลฝรั่งที่ไม่เข้าชั้นที่ระบุไว้ดังนี้

4.1 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องคุณภาพ

4.1.1 ชั้นพิเศษ (extra class)

ไม่เกิน 5% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของผลฝรั่งที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นพิเศษ แต่เป็นไปตามคุณภาพของชั้นหนึ่ง หรือคุณภาพยังอยู่ในเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของคุณภาพชั้นหนึ่ง

4.1.2 ชั้นหนึ่ง (class I)

ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของผลฝรั่งที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นหนึ่ง แต่เป็นไปตามคุณภาพของชั้นสอง หรือคุณภาพยังอยู่ในเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของคุณภาพชั้นสอง

^{2/} ข้อมูลจากผลการศึกษาโครงการศึกษาดัชนีชี้วัดคุณลักษณะสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการบ่งชี้คุณภาพการแบ่งชั้นคุณภาพ และการกำหนดรหัสขนาดของผักผลไม้ (มะละกอ ชมพู ฝรั่ง) ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ซึ่งได้รับความร่วมมือการดำเนินงานจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.1.3 ชั้นสอง (class II)

ไม่เกิน 15% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของผลฝรั่งที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นสอง หรือไม่ได้คุณภาพขั้นต่ำตามข้อ 2.1 แต่ต้องไม่มีผลฝรั่งที่เน่าเสีย ไม่มีรอยช้ำ หรือมีสภาพไม่เหมาะต่อการบริโภค

4.2 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องขนาด

ผลฝรั่งทุกรหัสขนาด มีผลฝรั่งที่ขนาดใหญ่หรือเล็กกว่าชั้นถัดไปหนึ่งชั้นปนมาได้ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของผลฝรั่ง

5 การบรรจุ

5.1 ความสม่ำเสมอ

ผลฝรั่งที่บรรจุในแต่ละภาชนะบรรจุ ให้มีความสม่ำเสมอทั้งในเรื่องพันธุ์ คุณภาพ ขนาด และสี กรณีที่มองเห็นจากภายนอกภาชนะบรรจุ ผลฝรั่งส่วนที่มองเห็นต้องเป็นตัวแทนของผลิตผลทั้งหมด

5.2 การบรรจุ

ให้บรรจุผลฝรั่งในลักษณะที่สามารถเก็บรักษาผลฝรั่งได้เป็นอย่างดี วัสดุที่ใช้ภายในภาชนะบรรจุต้องสะอาด และมีคุณภาพ สามารถป้องกันความเสียหายที่จะมีผลต่อคุณภาพของผลฝรั่ง หากมีการใช้วัสดุ โดยเฉพาะกระดาษหรือตาข่ายที่มียูวีป้องกันแสงแดดตามข้อกำหนดทางการค้าสามารถทำได้ หากมีการพิมพ์หรือการแสดงผลลากต้องให้มีกิมพ์หรือกาวที่ไม่เป็นพิษ

5.3 รายละเอียดภาชนะบรรจุ

ภาชนะบรรจุมีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ มีการถ่ายเทอากาศที่ดี ไม่มีกลิ่นและสิ่งแปลกปลอม มีคุณสมบัติทนทานต่อการขนส่ง และรักษาคุณภาพผลฝรั่งได้

6 เครื่องหมายและฉลาก

6.1 ภาชนะบรรจุที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค

มีข้อความแสดงรายละเอียดที่ภาชนะบรรจุผลฝรั่งให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จ ดังต่อไปนี้

(1) ประเภทของผลิตผล

ให้ระบุข้อความว่า “ฝรั่ง” และ/หรือ “ชื่อพันธุ์ฝรั่ง”

(2) ชั้นคุณภาพ (ถ้ามี)

(3) รหัสขนาด ในกรณีที่มีการคัดขนาด

(4) น้ำหนักสุทธิเป็นกรัมหรือกิโลกรัม

(5) ข้อมูลผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย

ให้ระบุชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือแบ่งบรรจุ หรือจัดจำหน่าย ทั้งนี้อาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิต หรือผู้แบ่งบรรจุก็ได้ กรณีผลฝรั่งนำเข้าให้ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า

(6) ข้อมูลแหล่งผลิต

ให้ระบุประเทศผู้ผลิต ยกเว้นกรณีผลฝรั่งที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

(7) ภาษา

กรณีผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศต้องใช้ชื่อความเป็นภาษาไทย กรณีผลิตเพื่อการส่งออกให้แสดงชื่อความเป็นภาษาต่างประเทศได้

6.2 ภาษาบรรจุที่ไม่ได้จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค

แต่ละภาษาบรรจุมีข้อความที่ระบุในเอกสารกำกับสินค้า ฉลาก หรือแสดงไว้ที่ภาษาบรรจุ โดยข้อความต้องอ่านได้ชัดเจน ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเท็จ ดังต่อไปนี้

(1) ประเภทของผลิตผล

ให้ระบุข้อความว่า “ฝรั่ง” และ/หรือ “ชื่อพันธุ์ฝรั่ง”

(2) ชั้นคุณภาพ

(3) รหัสขนาด ในกรณีที่มีการคัดขนาด

(4) น้ำหนักสุทธิเป็นกรัมหรือกิโลกรัม

(5) ข้อมูลผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย

ให้ระบุชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือแบ่งบรรจุ หรือจัดจำหน่าย และหมายเลขรหัสขนาดสินค้า (ถ้ามี) ทั้งนี้อาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิต หรือผู้แบ่งบรรจุก็ได้ กรณีผลฝรั่งนำเข้าให้ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า

(6) ข้อมูลแหล่งผลิต

ให้ระบุประเทศผู้ผลิต ยกเว้นกรณีผลฝรั่งที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

(7) ภาษา

กรณีผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศต้องใช้ชื่อความเป็นภาษาไทย กรณีผลิตเพื่อการส่งออกให้แสดงชื่อความเป็นภาษาต่างประเทศได้

7 เครื่องหมายการตรวจสอบทางราชการ หรือเครื่องหมายรับรอง

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรกำหนด หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของหน่วยตรวจ หรือหน่วยรับรอง

8 สารปนเปื้อน

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 และฉบับที่ 273 ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวกับสารปนเปื้อน

9 สารพิษตกค้าง

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 288 ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดใน มกษ. 9002 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด และ มกษ. 9003 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

10 สุขลักษณะ

การเก็บเกี่ยว การปฏิบัติต่อผลฝรั่งในขั้นตอนต่างๆ รวมถึงการเก็บรักษา การบรรจุ และการขนส่ง ต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

11 วิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรเกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

ภาคผนวก ก

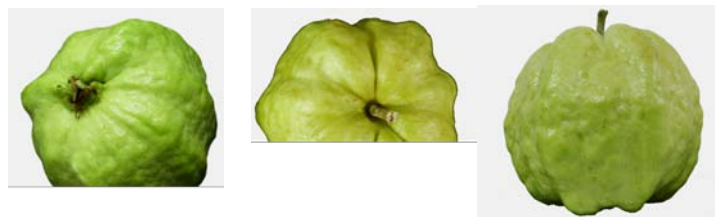
ภาพแสดงผลฝรั่ง

ก.) พันธุ์กลมสาเล่

ข.) พันธุ์สาเล่ทอง

ค.) พันธุ์กิมจู

ภาพที่ ก.1 ตัวอย่างลักษณะผลฝรั่งพันธุ์ต่างๆ

ก.) ตำหนิที่ยอมรับได้

ข.) ตำหนิที่ไม่ยอมรับ

ภาพที่ ก.2 ผลฝรั่งที่มีตำหนิซึ่งเกิดจากรอยไหม้จากแสงแดด (แดดเผา)

ก.) ผลฝรั่งเป็นโรคแอนแทรคโนส

ข.) ผลฝรั่งมีแมลงศัตรูพืชเข้าทำลาย

ค.) ผลฝรั่งเป็นโรคบริเวณขั้วผล

ภาพที่ ก.3 ผลฝรั่งที่มีความเสียหายจากศัตรูพืช ซึ่งไม่ยอมรับ

ภาคผนวก ข**หน่วย**

หน่วยและสัญลักษณ์ที่ใช้ในมาตรฐานนี้ และหน่วยที่ SI (International System of Units หรือ *Le Systéme International d' Unités*) ยอมรับให้ใช้ได้ มีดังนี้

รายการ	ชื่อหน่วย	สัญลักษณ์หน่วย
มวล	กรัม (gram)	g